

Jákup

— Ein barnasøga

Einaferðina vóru það her í Havnini tvær smágentur, sum itu Marin og Karin, tær vildu so ógvuliga gjarna hava ein beiggja, ja, ein litlasystur kundi ganga an, allar vinkonurnar hjá teimum høvdu smásystkin, men onki barn kom til teirra. Eitt kveldið tær vóru lagstar, tosaðu tær um hetta. Nú havi eg tað, segði Marin. Hvat, hvat, rópti Karin. Sum vit hava verið byttar, vit hava gloymt hvønn vit skulu fáa til at biðja um hjál. Jesus kann hjálpa okkum, bara Hann vil.

„Ja, Marin, at vit ikki hava tonkt uppá hetta fyrr.“ Og báðar fóru uppáftur og lægdu seg á knæ og bóðu Jesus hjálpa teimum. Og tit, Jesus hoyrði tað, soleiðis sum Hann altið hoyrir okkum, og vita tit, Hann fór til Guð og spurdi, um teir ikki skuldu lata Marina og Karina fáa ein beiggja. Teir tosaðu eina løtu saman um hetta og vórðu so samdir um, at uppfylla bønina. Og sjálvan jólaaftan fingur systurnar beiggjan. Sum tær vóru glada. Tær fortaldu øllum, sum tíndu at lurta eftir teimum, at tær høvdu fingið eina jólagávu frá Jesu sjálvum og so rópti Karin. „Gita hvat“, men áðrenn fólkinu kundu svara, var Marin har og rópti: „Ein beiggja, ein so ógvuliga fittan og litlan beiggja.“

Tær vóru so góðar við

hann og vildu bara sita hjá honum, men hvat skuldi hann eita? Mamma og pápin vildu onki siga: Tit fáa at hoyra tað í kirkjunni, tað verður nógv stuttligari hjá tykkum.

„Kunnu tit ikki siga okkum tað.“ Tær plágðu, og plágðu foreldrin. „Kunnu tit ikki siga fyrsta bókstavin, bara fyrsta.“ Men tað varð aftur nei. Tó Marin og Karin góvust ikki, tær vildu hava navnini at vita.

Ein dagin, tá mamma og pápin vóru so troytt at hoyra tær, funnu tær uppá ráð. „Ja, kærur gentur, søgdu tær, „nú hava vit funnið tvinnið navn, men tíverri vita vit ikki, hvat vit skulu velja, og tí skulu tit siga okkum, hvat tað skal vera.“ Ja, nú vóru Marin og Karin ernar. Tær skuldu nokk siga, hvat navn, tær hildu vera vakrast. „Ja“, segði pápin, „veljið so, antin skal tað vera Bolli ella Skeggi.“

„Hatta, hatta kanst tú ikki meina pápi“, Marin var nær um at gráta. „Nei“, segði Karin, „so skal hann onki navn hava.“ Mamma flenti og segði, at hatta fingur tær aftur fyri at vera so forvitnar.

So kom sunnudagurin, tá beiggjan skuldi doyfast.

Sum tað var ringt hjá Marini og Karini at sita stillar, tað var so leingi at biða. Pápin mátti hyggja strangliga uppum brillurnar at teimum, tí í Guðs

húsi skulu øll vera still og góð. Endiliga spurdi presturin, hvat skal barnið eita? Jákup — áh Jákup, at tær ikki høvdu git- að tað, sjálvandi Jákup eftir abba.

Jákup vaks og bleiv ein fittur smádrongur, skjótt var hann so stórur at systurnar høvdu hann við í sunnudagsskúla. Ikki fataði hann nógv, men honum dámdi so væl at koyra oyra í bússuna. Ja, tá hevði sunnudagsskúlin nógv flottari bússu enn nú. Ein nakaradrongur sat á henni, og hann nikk- aði hvørja ferð eitt oyra varð koyrt í, tað var hansara máti at siga takk.

Hvønn sunnudag legði pápin tvey 25 oyru við hvønn tallerk hjá børnunum. Tað eina 25 oyrað áttu tær sjálvi at keypa fyri, hitt 25 oyrað skuldi í bússuna í sunnudagsskúlanum. Og Marin og Karin og Jákup vistu, at bússu- 25-oyrað átti Jesus, og tær máttu aldri keypa nakað fyri tað, og um mamma og pápin ikki sóu tær koyra oyrað í bússuna, so sá Jesus pápi tað, tí Hann sær alt, og fyri Honum kann man onki fjala og heldur ikki siga ósatt.

Tá Jákup varð stórur, fekk hann at vita, at pengarnir í bússuni vórðu sendir til ein drong, langt, langt burturi í Afriku, drongurin var púra svartur við purlutum hári og brúnum eygum, akkurát sum drongurin á bússuni. Fyri pengarnar fekk hann mat og klæðir og skúlar, tí tá vóru ikki skúlar í Afriku fyri øll. Summatið- ir, tá Jákup varð keddur av skúlagongd, ynskti hann, at hann hevði búð í Afrika, so kundi hann spælt allan dagin. Sum árinu ganga, fær Jákup eitt sindur at vita um heidningalondini, serliga frá systrunum, tær eru skótar og ganga eisini í Vargleði.

Ein dagin ger mamma eina so fina dessert. Jákup hyggur at og spyr dúg- luga. Jú, KFUK hevur heidningamissionsfest. Jákup fatar ikki alt, akkurát tá hevði hann hoyrt so nógv um Kina og droymdi bara um hetta risalandið. Er skálin meðni til Kina- børnini.

„Ája“, svaraði mamma antroytt og koyrdi dessertina í ta finu glasskálina.

Morgunin eftir kemur Jákup oman í kokin, glasskálin stendur tóm á borðinum, hann gapar og hyggur at henni. „Mamma, mamma, hevur longu fartur verið úr Kina?“

„Úr Kina, hvat meinartú Jákup?“

„Men skálin er longu afturkomin, dámdu kinesarabørnum dessertina hjá tær?“

Mamma má flenna, so fortelur hon Jákupi, at dessertin varð seld upp í

KFUK og pengarnir fyri alt, sum kom inn, vórðu sendir til heidningalondini.

Ein sunnudag Jákup fór rennandi í sunnudagsskúla, tað hann og misti bæði 25 oyruni. Tað eina fann hann aftur beinanvegin, men hvussu hann leitaði, hitt fanst ikki! Hann mátti bara gevast við leitningi og fara niðan í meinigheitshúsið. Men hann hevði fingið nakað at hugsa um. Hvør átti nú 25 oyrað, hann hevði funnið, var tað bússuna ella var tað hansara. Sum hann hevði tað ringt, hvat skuldi hann gera tann dagin.

Tann dagin hoyrdu tær um, at man skal geva Jesu, tað Hann eigur, og so mátti Jákup viðganga, at 25 oyrað skuldi í bússuna, men hann var so keddur, so keddur, og hann ynskti so, at tær gloymdu at seta bússuna fram, ella at hon var so full, at onki meira passaði í hana. Men bússan varð ikki gloymd og heldur ikki var hon ov full. Hetta var ein ringur dagur hjá Jákupi.

Um kveldið spurdi pápin hann, hvat hann hevði keypt sær í dag. Tá var Jákup nær um at gráta, men ein rættur drongur grætur ikki. So hann beit saman tenn eina litla løtu, og so segði hann pápanum frá øllum. Men hvat var hatta, pápin hevði tær í eygunum, ja, vaksinn fólk vóru ofta lögini. So tók pápin niður í lumman og kom upp við 1 krónu, hesa skalt tú eiga, Jákup, og gloyv ongantið tað, sum hendi tær í dag. Tá var Jákup glaður. Árinu gingu og Jákup var nú nú vaksinn og sigldi í langfarasigling og kom til nógv av teimum londunum, hann hevði hoyrt um í sunnudagsskúlanum. Men nú skulu tit hoyra, hvat hendi honum eini jól. Stutt framm- anundan høgtíðini fekk skipið maskinskaða og mátti inn í ein bý í Afriku. Sjómanspresturin kom til skipið og vitjaði. Tað var ikki ofta, at manningin hoyrði Guðs orð, nær um bara í útvarpinum, og tá skip lógu inni í teimum býum, har sjómansprestar vóru.

Hesir sjómansprestarin var norðmaður og hann fortaldi teimum at langt uttan fyri býin lá ein kostskúli, sum danska heidningamissionin hevði, og hann hevði lovað seg út higar jólaaftan at hjálpa, tá visti hann jú onki um skipið. Teir bóðu hann endiliga fara, og so fann ein uppá, at teir allir skuldu keypa jólagávur til børnini har. Men tær eru so nógv, segði presturin. Ja, vit keypa eitt smátung til hvønn. So samlaðu teir pengar inn og presturin við teimum í býin. Teir keyptu og keyptu, so var ein bussur leigaður jóla-

aftan til prestin og allir pakkarnir koyrdir inn, og skiparin bað Jákup fara við teimum.

Tá skúlabørnini hoyrdu bussin komu tær rennandi, øll skuldu heilsa prestinum, tað sást hvussu góð tær vóru við hann. Eitt sindur smáðin hugdu tær at Jákupi. Og Jákup, hann sá so týðiliga fyri sær bússuna í sunnudagsskúlanum við nekardronginum á.

Missionerurin kom út og bjóðaði hjartaliga væl- komin og hann mátti endiliga halda jólaaftan hjá teimum.

Nakað seinni kimaði kirkjuklokkan og øll fóru í kirkju. Ein litil drongur tók í hondina á Jákupi peikaði, og ein nekaramissionerur umsetti. „Hann vil fylgja tær í kirkju og hann spyr, um tú veitst, hvat kirkjuklokkan sigur.“ Jákup boygdi seg niður yvir drongin og segði. bim— bam, bim—bam. Drongurin flenti og segði okkurt. Missionerurin umsetti: Nú sigur hann, at klokkan sigur eisini nakað annað, hon sigur: komið

nú, komið nú.

Tað kendist so logið fyri Jákupi, at ein litil svartur drongur úr tí myrka Afrika skuldi fortelja honum, sum var úr einum gomlum kristnum landi, hvat kirkjuklokkan segði. Góði Guð, bað Jákup í hjarta sinum, lat meg ongantið gloyma hetta, sum hann lærði meg.

Og jólaguðstænastuna gloymdi Jákup ongantið, at hoyra øll hesi svørtu børnini syngja um Jesus pápa við skinanandi eygum, og hvussu tær lurtaðu, tá presturin fortaldi teimum um ta fyrstu jólanáttina her á fold. Jú, alt goymdi hesi børn í hjartanum.

Aftaná vár jólatræ og tá børnini fingur gávurnar frá skipinum, vóru tær so glað, at tey klappaðu og hoppaðu og róptu hart.

Jákup ynskti so, at øll manningin skuldi sætt tær.

Seinni fortaldi nekaramissionerurin fyri Jákupi, at hann hevði gingið í skúla fyri pengar, sendir ikki úr Danmark, men úr Føroyum, úr sunnudagsskúlanum.

Tá gapaði Jákup.

Jólaaftan

(Sunnudagur 24.)

- 14.00: Veðurtíðindi og tíðindi
- 14.10: Jólakonsert
Kristiliga sang- kórið, stj.: Knút Olsen, syngur.
- 14.45: Gardinurnar fyri, og hvat so. Út- varpsleikur eftir Steinbjørn B. Jacobsen. Oskar Hermannsson leggur til rættis.
- 15.25: Jólaoratorie av J. S. Bach
Onnur sending. Janus Mohr leggur til rættis.
- 16.00: Jólátræ á Bryggjubakka
- 16.40: Jólaoratorie av J. S. Bach.
Fyrsti partur. Janus Mohr leggur til rættis.
- 17.15: Miðnáttarstjórnan íð logar. Yrkingar
- 17.40: Tað sótu seyðamenn á vakt
Føroyskir jóla- sálmar
- 18.00: Jólaevangelíð
- 18.05: Veðurtíðindi
- 22.30: Jól og jólahald
Samrøður, frásagnir og tónleikur
- 24.00: Miðnáttarmessa
Beinleiðis sending úr Katólsku kirkjunni í Tórshavn

Jóladagur

(mánadagur 25).

- 10.30: Jólalag í Havnar kirkju. Havnar hornorkestur spælir. Beinleiðis sending
- 11.00: Guðstænasta í Havnar kirkju

H. J. Joensen
prestur prædikar
Beinleiðis sending.

- 14.00: Veðurtíðindi og tíðindi
- 14.10: Jólakonsert
Kristiliga sang- kórið, stj.: Knút Olsen, syngur.
- 14.45: Gardinurnar fyri, og hvat so. Út- varpsleikur eftir Steinbjørn B. Jacobsen. Oskar Hermannsson leggur til rættis.
- 15.25: Jólaoratorie av J. S. Bach
Onnur sending. Janus Mohr leggur til rættis.
- 16.00: Vit stokka inn á gólvíð. Niels Juel Arge hittir Rosu Dahl-Christiansen
- 16.50: 150 ára minningar- konsert Fr. Schubert. Luttakarar: Rigmor Restorff, Árni Hansen, Anna Olsen, Havnar- kórið.
- 17.30: Prát og plátur.
Samrøða við Erik Petersen, ið eisini spælir tónleik. Ove Olsen
- 18.30: Veðurtíðindi og tíðindi
- 18.40: Tíðindi á grønlandskum
- 18.50: Klassisk grammo- fonkonsert: Ludw. van Beethoven: Klavertrío í b-dur, opus 97. Emil Gilels spælir klav- er, Leonid Kogan violin og Mstislav Rostropovitch cello.
- 19.30: Veðurtíðindi

Framhald av síðu 12

seta upp í húsunum og pynta við dukkum og góðgæti. Hvaðan hesin síður er komin frá, veit eg ikki; men hetta er eitt barnsligt páfund.

Presturin kundi havt

tikið tað hóvligari, tí í Strasbour fall hesin síður skjótt niður fyri og kom ikki fram aftur fyrr enn eini 250 ár seinni.

Tað er líkt til, at eingi ljós vóru á trønum. Ikki fyrr enn í 1737 sigur týskarin Gottfried Kissingling frá „einum jólaatræi, sum strálaði av ljósum“. Umleið 30 ár seinri helt hin ungi Goethe jól í heimi sinum, har fólk komu saman um eitt jólaatræi, pyntað við vokslijósum.

Umleið ár 1800 kom jólaatræið til Danmarkar

og einaferð í 1840-unum til Onglands.

Victoria, drottning, sum var gift systkinabarni sinum, Albert, prinsin, og var sera góð við hann, skriver í einum brævi:

„Mín kæri Albert, endiliga hava vit havt jólaatræ, og vit hava frøtt okkum, meðan vit hava pyntað tað. Nú strálar og blakstrar tað í stovni til mikla gleði fyri okkum og børn okkara og gestirnar.“

At byrja við eru tað bara ríkmenn og embætismenn, sum hava jólaatræ í teimum ymisku londunum; men seinri verður hetta síður, ið røkkur inn í flestu heim.

Jólátræið er sostatt ikki stórt meira enn 100 ára gamalt í Norðanlondum — eitt stutt árskeið, tá ein hugsar um, at hesin síður kortini kann fylgjast eini 1000 ár aftur í tíðina.